

Pozměňovací návrhy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 610)

alternativa 1

V § 3a se bod 7. a bod 8. zrušují. Ostatní body se přečíslovají.

alternativa 2

V § 3 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:

„ (4) Úřad vykonává kontrolu hospodaření Českého rozhlasu a České televize v oblasti výdajů na pořízení nemovitého majetku.“

Odůvodnění pozměňovacího návrhu

Vládní návrh zákona předpokládá, že NKÚ by měl kontrolovat hospodaření s veřejnými prostředky. Veřejnými prostředky jsou rozhlasové a televizní poplatky a podle předkladatele by měl návrh dopadat na Český rozhlas a Českou televizi. Předložený návrh však nezohlednil, že Český rozhlas a Česká televize mají specifické postavení, neboť jde o sdělovací prostředky a jsou pro fungování demokratické společnosti navýsost potřebné. Oba tyto sdělovací prostředky opírají své působení o čl. 10 Evropské úmluvy o ochraně práv a lidských svobod – právo na svobodu projevu a informací bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Z doporučení Rady Evropy, která se týká záruk nezávislosti televizního vysílání mj. vyplývá, že členové dozorčích orgánů mají zastupovat obecné zájmy společnosti, státy mají přijmout taková opatření, aby nedocházelo k zásahům do redakční a tvůrčí nezávislosti a institucionální svobody provozovatelů televizního vysílání. Oba sdělovací prostředky konstituovali zákonodárci v roce 1991 jakožto institucionálně a finančně nezávislé na státu, na rozdíl od do tehdy působících Československého rozhlasu a Československé televize, a tomu také odpovídá základní organizační struktura stanovená zákonem o České televizi, působnost Rady České televize a její odpovědnosti Poslanecké sněmovně. Obdobně je tomu i u Českého rozhlasu. V řadě parlamentních dokumentů je opakovaně v průběhu let vyjádřeno napříč politickým spektrem, že Česká televize musí být institucionálně a finančně nezávislá na státu.

Je třeba zdůraznit, že nakládání s veřejnými prostředky České televize stanoví zákon o České televizi velmi přísně. Veřejné prostředky lze použít výhradně na plnění úkolů veřejné služby. Rada České televize schvaluje rozpočet České televize, přehled pohledávek a závazků a účetní závěrku České televize podle zvláštního právního předpisu ověřenou auditorem. V působnosti Radě České televize je rovněž kontrolovat účelné a hospodárné využívání finančních zdrojů a majetku České televize podle schváleného rozpočtu, plnění povinnosti České televize převádět a používat výnosy z vysílání reklam, sledovat naplňování požadavků práva Evropské unie na transparentnost finančních vztahů v České televizi. V České televizi působí Dozorčí komise, která je v souladu se zákonem poradním orgánem Rady České televize ve věcech kontroly hospodaření České televize. Jejím úkolem je sledovat, zda jsou

finanční zdroje a majetek České televize účelně a hospodárně využívány podle schváleného rozpočtu České televize v souladu s právními předpisy a s požadavky práva Evropské unie. Je povinna upozorňovat Radu České televize na zjištěné nedostatky a předkládat jí návrhy na odstranění. Je oprávněna nahlížet do všech účetních dokladů, účetních záznamů a dalších písemností České televize a požadovat ústní nebo písemné informace od příslušných zaměstnanců.

Rada České televize skládá účty každoročně Poslanecké sněmovně, které předkládá k projednání Výroční zprávu o činnosti České televize a Výroční zprávu o hospodaření České televize za příslušný rok.

Ze Sdělení komise 2009/C 257/01, která byla publikována v Úředním věstníku Evropské unie dne 27.10.2009, vyplývá, že v pravomoci členských států je, aby ve svých vnitrostátních systémech zvolily nejvhodnější a nejúčinnější kontrolní mechanismy, přičemž vezmou v úvahu rovněž nutnost zajistit jejich provázanost s mechanismy, které byly pro účely dohledu nad plněním veřejné služby stanoveny. Jak vyplývá z výše uvedeného, je hospodaření České televize kontrolováno již zavedenými mechanismy, a to dvěma nezávislými orgány, tedy způsobem naprosto dostatečným, nad to odborně a způsobem, který neohrožuje nezávislost České televize.

Kontrola hospodaření ze strany NKÚ v navržené novele je tedy duplicitní, nadbytečná a ohrožuje nezávislost veřejnoprávních médií..

XX

Rozdíl mezi alternativami

Alternativa 1 vychází z platného znění zák. č. 483/1991 Sb., o České televizi a dále zák. č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, které stanoví, že kontrolu účelného a hospodárného vynakládání veřejných prostředků vykonává Rada České televize, resp. Rada Českého rozhlasu, nad to je zřízen speciální orgán Dozorčí komise ve věcech kontroly hospodaření České televize resp. Českého rozhlasu. A konečné slovo ve věcech hospodaření obou institucí má Poslanecká sněmovna Parlamentu.

Alternativa 2 – ústupová - připouští, že by NKÚ mohl kontrolovat výdaje na nemovitosti. Formulace je obdobná jako § 3 odst. 3, týkající se ČNB.